

Obsah

1	Přátelské oslovení.....	9
2	Neplynulosti okolo nás.....	13
	Jsou jevy okolo nás plynulé, nebo neplynulé?	13
	Proč některou neplynulou řeč pokládáme za „normální“ a jinou ne	14
3	Co všechno může způsobit, že je naše řeč neplynulá.....	16
	Každá koktavost je neplynulost řeči, ale ne každá neplynulost řeči je koktavost!	16
	„Chybné“ neplynulosti.....	17
	Postižení, onemocnění.....	17
	Breptavost.....	18
	Opožděný/narušený vývoj řeči	19
	Koktavost	19
	„Normální“ neplynulosti.....	20
	Situační neplynulosti	20
	Jazykově podmíněné neplynulosti.....	21
	Neplynulost při hledání vhodného výrazu	22
	Neplynulost při podvádění	22
	Vývojové neplynulosti	23
4	Co všechno může být příčinou koktavosti dítěte	28
	Nejčastěji uváděné příčiny koktavosti.....	29
	Mozkové mechanismy	29
	Mozkové struktury	30
	Dědičnost	30
	Vzájemné prolínání více příčin	31
	Poruchy metabolismu	31
	Napodobování	32
	Vlivy prostředí obecně	32
	Stres.....	34
	Výsměch	34
	Neobratný jazyk.....	34
	Intelligence.....	35
	Psychická zdatnost	35
	Rychlost mluvení.....	36
	Levorukost	36
	Úraz/trauma.....	38
	Nejčastější průběh vznikání koktavosti aneb Jak to obvykle probíhá.....	38

5 Jaké jsou nejčastější příznaky koktavosti	42
Příznaky, které lze u našeho dítěte slyšet.....	43
Opakování (odborníci je nazývají „repetice“)	44
Tlačení (v odborné terminologii „prolongace“)	46
Vsuvky	47
Přerušená slova, nekompletní slovní obraty, korigování	47
Příznaky, které lze u našeho dítěte vidět	49
Příznaky, které lze zjistit, když pochopíme, co naše dítě cítí	50
6 Jak lze dítěti účinně pomoci.....	54
Vývojová neplynulost	58
Vyhýbat se nevhodnému upozorňování.....	59
Jen žádný časový tlak!.....	60
Význam neverbální komunikace.....	60
Být k dispozici	61
Snažme se dítě nepřerušovat	61
Řečový vzor.....	62
Kdy a jak odpovídat	62
Poslouchat dítě	63
Vyloučit neodbytné, naléhající otázky	63
Zamezit bombardování otázkami	64
Jak předejít zahanbení dítěte	64
Co když nepozdraví/nepoděkuje	64
Přechodně neopravujeme jazykové chyby	65
Uchránit před extrémním rozrušením.....	65
Odstranit strach.....	66
Denní režim	66
Zapojit rodinu.....	66
Kdy k expertovi.....	66
Ne + ne = Netrestat za neplynulost	67
Nechválit příliš nápadně	68
Nesrovnávat nesrovnatelné	68
Nestrávit život u televize	68
Začínající (incipientní) koktavost.....	69
„CO“, a ne „JAK“	70
Všímat si nejen neplynulosti, ale i plynulosti	71
Upřednostnit radostné aktivity.....	71
Informujme pedagogy	72
Domácí atmosféra	72
Pozor na problémy ve škole	72
Deník.....	72

Postavení rodiče v terapii.....	74
Je-li třeba, vysvětlíme	74
Naše dítě není „jiné“	74
Nevysíláme dvojitou zpětnou informaci, dvojnou vazbu.....	75
Fixovaná koktavost	75
Učitel musí být v obraze.....	76
Psycholog/psychiatr	77
Udělat z nečekaných změn očekávané	77
Naše dítě nemusí být premiant třídy.....	77
Opatrnost s cizími jazyky	77
Koktavost není pouze neplynulost řeči	78
7 Dítě s neplynulou řečí doma	79
Nejčastější otázky rodičů	80
Co když zanikne sama od sebe?.....	80
Kdo se má stydět?.....	81
Proměnlivost neplynulostí.....	82
„Zločin“ a trest	84
Navíc i šišlá	85
Hrozně se přitom namáhá.....	86
Volba povolání.....	86
Přístroje a počítače.....	87
Skupinová terapie.....	88
Neříkejte to místo něho	88
Životospráva – správně spravovat život.....	89
Trvání terapie	89
Diagnostika, nebo terapie	90
Důvod kontroly po úspěšné terapii.....	90
Doma nebo v ambulanci.....	91
Terapeutičtí skokani	92
Není koktavost jako koktavost	92
Spolužáci, vrstevníci.....	93
Extrémní rychlost řeči	93
Soucit jako dar	94
Těžká onemocnění.....	94
Vnitřní koktavost	95
Starší sourozenec v roli matky.....	96
Sebekontrola rodičů.....	96
Možnost zaškolení ve speciální škole.....	97
Kdy do mateřské školy	97
Bylinky	98

8 Dítě s neplynulou řečí ve škole	99
Tři výchozí nedostatky	99
Konkrétní zátěžové situace	101
Čeho by si měl pozorný pedagog všímat a jak by měl reagovat	106
Místo shrnutí – dva dopisy pedagogům.....	109
9 Mýty o koktavosti	111
10 Kde hledat další informace	119
11 Abychom si dobře rozuměli: slovníček nejčastějších odborných výrazů	121
12 Závěrečné shrnutí	124

Motto:

*Boží oslovení spočívá ve všem,
co nás potkává,
a lidská odpověď v tom,
co činíme nebo nečiníme*

Martin Buber